

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Кж-07- 000 102
Бања Лука, 30.10.2007. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу које чине судија мр Вељко Икановић, као предсједник вијећа, те судије Слободан Милашиновић и Горана Микеш, као чланови вијећа, уз учешће записничара Сандре Ђукић, у кривичном предмету против оптужених Г. В., Б. М., Б. З., С. М., К. (Ц.) М. и С. Ш., због кривичног дјела неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, а против оптуженог Д. Т. због кривичног дјела неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби оптуженог Г. В., жалбама бранилаца оптужених М. Б., Ј. Ј., Ж. Б., М. Ћ. и Н. П., сви адвокати из Б. Л., те мајке оптужених Б. М. и С. М. и свекрве оптужене К. (Ц.) М., Р. М., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број: 011-0-К-06-000 052 од 24.11.2006. године, након јавне сједнице вијећа одржане дана 30.10.2007. године, у присуству Републичког тужиоца Светлане Брковић, оптужених Б. М., Б. З., С. М., К. (Ц.) М., Д. Т. и С. Ш., и њихових бранилаца М. Б., Ј. Ј., Ж. Б., М. Ћ. и Н. П., а у одсуству уредно обавјештеног оптуженог Г. В., донио је истога дана

ПРЕСУДУ

Дјелимичним уважавањем жалбе оптуженог Г. В. и његовог браниоца, бранилаца оптужених Б. М., Б. З., С. М., К. (Ц.) М., Д. Т. и С. Ш. и мајке оптужених Б. М. и С. М. преиначава се у одлуци о казни пресуда Окружног суда у Бањој Луци број: 011-0-К-06-000 052 од 24.11.2006. године тако што се, уз примјену члана 28., 32. и 37. став 1. Кривичног закона Републике Српске, оптужени Г. В. за кривично дјело неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези става 1. Кривичног закона Републике Српске, за које је оглашен кривим том пресудом, осуђује на казну затвора у трајању од 4 (четири) године, у коју му се, примјеном члана 44. став 1. Кривичног закона Републике Српске, урачунава вријеме проведено у притвору од 8.3.2006. године до 24.11.2006. године, оптужени Б. М., за кривично дјело неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези става 1. Кривичног закона Републике Српске, за које је оглашен кривим том пресудом, осуђује на казну затвора у трајању од 4 (четири) године, у коју му се, примјеном члана 44. став 1. Кривичног закона Републике Српске, урачунава вријеме проведено у притвору од 8.3.2006. године до 16.5.2006. године,

оптужена Б. З., за кривично дјело неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези става 1. Кривичног закона Републике Српске, за које је оглашена кривом том пресудом, осуђује на казну затвора у трајању од 3 (три) године, у коју јој се, примјеном члана 44. став 1. Кривичног закона Републике Српске, урачунава вријеме проведено у притвору од 8.3.2006. године до 16.5.2006. године, оптужени С. М., за кривично дјело неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези става 1. Кривичног закона Републике Српске, за које је оглашен кривим том пресудом, осуђује на казну затвора у трајању од 3 (три) године, у коју му се примјеном члана 44. став 1. Кривичног закона Републике Српске, урачунава вријеме проведено у притвору од 8.3.2006. године до 24.11.2006. године, оптужени Д. Т., за кривично дјело неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 1. Кривичног закона Републике Српске, за које је оглашен кривим том пресудом, осуђује на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, у коју му се примјеном члана 44. став 1. Кривичног закона Републике Српске, урачунава вријеме проведено у притвору од 8.3.2006. године до 24.11.2006. године, оптужена К. (Ц.) М., уз примјену члана 28., 32., 37. став 1., 38. тачка 2. и члана 39. став 1. тачка 3. Кривичног закона Републике Српске, за кривично дјело неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези става 1. Кривичног закона Републике Српске, за које је оглашена кривом том пресудом, осуђује на казну затвора у трајању од 2 (двје) годину, у коју јој се примјеном члана 44. став 1. Кривичног закона Републике Српске, урачунава вријеме проведено у притвору од 8.3.2006. године до 16.5.2006. године и оптужена С. Ш., уз примјену члана 28., 32., 37. став 1., 38. тачка 2. и члана 39. став 1. тачка 3. Кривичног закона Републике Српске за кривично дјело неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези става 1. Кривичног закона Републике Српске, за које је оглашена кривом том пресудом, осуђује на казну затвора у трајању од 2 (двје) године у коју јој се, примјеном члана 44. став 1. Кривичног закона Републике Српске, урачунава вријеме проведено у притвору од 8.3.2006. године до 16.5.2006. године.

У осталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмјењена.

Одбацује се, као недозвољена, жалба Р. М. у односу на оптужену К. (Ц.) М.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци број: 011-0-K-06-000 052 од 24.11.2006. године оптужени Г. В., Б. М., Б. З., С. М., К. (Ц.) М. и С. Ш. оглашени су кривима због кривичног дјела неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, а оптужени Д. Т. због кривичног дјела неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), на начин поближе описан изреком те пресуде, па су осуђени Г. В. на казну

затвора у трајању од 5 (пет) година, Б. М. на казну затвора у трајању од 5 (пет) година, Б. З. на казну затвора у трајању од 4 (четири) године, С. М. на казну затвора у трајању од 4 (четири) године, К. (Ц.) М. на казну затвора од 3 (три) године, оптужена С. Ш. на казну затвора у трајању од 3 (три) године и оптужени Д. Т. на казну затвора у трајању од 2 (двје) године. На основу члана 44. став 1. КЗ РС у изречене казне затвора оптуженима је урачунао вријеме проведено у притвору и то оптуженом Г. В. од 8.3.2006. године па до 24.11.2006. године, оптуженом Б. М. од 8.3.2006. године до 16.5.2006. године, оптуженој Б. З. од 8.3.2006. године до 16.5.2006. године, оптуженом С. М. од 8.3.2006. године до 24.11.2006. године, оптуженој К. (Ц.) М. од 8.3.2006. године до 16.5.2006. године, оптуженој С. Ш. од 8.3.2006. године до 16.5.2006. године и оптуженом Д. Т. од 8.3.2006. године до 24.11.2006. године.

На основу члана 224. став 5. у вези са чланом 62. КЗ РС изречена је мјера безбједности на основу које се од оптужених Б. М., Б. З., С. М. и Д. Т. одузима опојна дрога хероин. На основу члана 99. став 1. и 3. у вези са чланом 96. став 1., 2. и 3. и чланом 97. став 2. Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП) оптужени су обавезани да солидарно плате трошкове кривичног поступка у износу од 1.356,40 КМ и на име судског паушала плате суду износ од по 400,00 КМ, а оптужени Г. В., С. Ш. и Д. Т. и да плате награде и нужне издатке њихових бранилаца по службеној дужности.

Против те пресуде жалбу су, благовремено, изјавили оптужени Г. В., браниоци оптужених М. Б., Ј. Ј., Ж. Б., Н. П. и М. Ћ., као и мајка оптужених Б. М. и С. М., односно свекрва оптужене К. (Ц.) М.

Оптужени Г. В. пресуду побија због неправилно утврђеног чињеничног стања са приједлогом да се спорна пресуда поништи, донесе ослобађајућа пресуда или врати предмет на поновно разматрање.

Бранилац оптуженог Г. В., М. Б., адвокат из Б. Л, пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка з) и ј) ЗКП-а и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 305. став 1. ЗКП-а), са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако да се оптужени ослободи од оптужбе или да побијану пресуду укине, нареди одржавање претреса и након тога оптуженог ослободи од оптужбе.

Бранилац оптужених Б. М., С. М. и К. (Ц.) М., Ј. Ј., адвокат из Б. Л, жалбу је изјавио због битних повреде одредаба кривичног поступка, повреде Кривичног закона Републике Српске, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, одлуке о кривичним санкцијама и трошковима кривичног поступка и кршења Опште декларације о људским правима и слободама, са приједлогом да другостепени суд укине првостепену пресуду, одржи главни претрес и изрекне мјеру безбједности Б. М., а С. М. и К. М. ослободи оптужбе услед недостатка доказа.

Бранилац оптужене Б. З., Ж. Б., адвокат из Б. Л., жалбу је изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде Кривичног закона Републике Српске, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни затвора, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се оптуженој изрећи блажа казна у границама прописаним за кривично дјело из члана 224. став 1. КЗ РС.

Бранилац оптужене С. Ш., Н. П., адвокат из Б. Л., пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка и) и ј) ЗКП-а и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се жалба уважи, укине првостепена пресуда и одржи претрес.

Бранилац оптуженог Д. Т., М. Т., адвокат из Б. Л., пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или побијана пресуда укине и отвори претрес или оптужени блаже казни.

Мајка оптужених Б. М. и С. М. и свекрва оптужене К. (Ц.) М. пресуду побија због одлуке о казни, са приједлогом да се казне смање и ублаже испод законског минимума.

На сједници вијећа браниоци су у цијелости остали код изјављених жалби, са приједлогом да се њихове жалбе уваже, док је Републички тужилац предложила да се жалбе оптуженог Г. В., бранилаца оптужених и мајке, односно свекрве оптужених Б. М., С. и К., одбију као неосноване.

Испитујући првостепену пресуду у оном дијелу који се жалбама побија у смислу одредбе члана 312. став 1. ЗКП-а, овај суд је одлучио као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Нема основа за тврдњу жалби да је првостепена пресуда захваћена разноврсним облицима битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. ЗКП-а, која се манифестује у томе да је пресуда заснована на доказу на коме се не може заснивати, да је оптужба прекорачена, да је побијана пресуда неразумљива, противрјечна сама себи и у пресуди нису наведени разлози о одлучним чињеницама и да је пресуда донешена уз неправилну примјену закона.

Жалба браниоца оптуженог Г. В. оспорава законитост прибављених тонских записа у односу на овог оптуженог, посебно оних прије 20.2.2006. године, када је издата наредба за надзор и техничко снимање мобилних телефона које користи овај осумњичени, односно прије 24.2.2006. године када је претходна наредба измијењена, посебно апострофирајући да се наредба издата против А. Ш. у другом кривичном поступку не може протезати на сва лица са којима је он (Ш.) водио телефонске разговоре и да се ти разговори ставе на терет лицима за које нису издате посебне наредбе судије за претходни поступак.

Нема битне повреде одредаба ЗКП-а, а посебно нема битне повреде на коју указује жалба браниоца оптуженог Г. В., при доношењу и провођењу наредби о одређивању посебних истражних радњи надзор и техничко снимање телекомуникација (мобилних телефона) и техничко снимање лица и предмета у односу на оптужене обухваћене тим наредбама, као и при кориштењу ткз. „случајних налаза, у односу на оптуженог В.

Наиме, увидом у списе предмета Окружног суда Бања Лука број Кпп-195/05 утврђено је да се у предмету налази приједлог за одређивање посебних истражних радњи надзор и техничко снимање телекомуникација (мобилних телефона) – надзор и тајно праћење и техничко снимање лица и предмета Окружног тужиоца Бања Лука КТ-1089/05 од 28.12.2005. године, образложен на начин прописан одредбом члана 228. став 1. ЗКП-а, уз који је Окружни тужилац доставио приједлог за проширење наредбе ЦЈБ Б. Л. на ново лице, односно А. Ш. Наредбом од 29.12.2005. године Окружни суд Бања Лука је удовољио наведеном захтјеву тужиоца, након чега је, такође на образложени приједлог тужиоца, продужио трајање наредбе наредбом од 25.1.2006. године, односно допунио наредбу наредбом од 24.2.2006. године. На главном претресу у односу на оптужене Г. В. и др. првостепени суд је извршио увид у наведене наредбе.

Дакле, примјеном радњи из члана 226. став 2. тачка а) – надзор и техничко снимање телекомуникација – и тачке г) – тајно праћење и техничко снимање лица и предмета – у односу на тада осумњиченог А. Ш., тужилаштво је дошло до информација и података да је и оптужени Г. В. основано сумњив извршилац кривичног дјела недозвољена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези става 1. КЗ РС, значи кривично дјело за које се може одредити посебна истражна радња. На основу овога „случајног налаза, проширена је истрага и против оптуженог Г. В., а информације и подаци, добијени законитим провођењем одређених истражних радњи у односу на А. Ш. су кориштени и могу се користити за кривично гоњење и за случајно откривено кривично дјело тј. у односу на Г. В., јер би се и иначе према закону могла наредити примјена посебних истражних радњи за то друго, случајно откривено кривично дјело. Слиједом тога исправан је став тужиоца када је по сазнању за информације и податке, односно „случајног налаза, затражио наредбу судије за претходни поступак за предузимање посебне истражне радње и према оптуженом В., при чему се случајно откривени докази могу користити за одређивање основа сумње да је извршено или да се врши кривично дјело обухваћено чланом 227. тачка г) ЗКП-а. Са подацима и информацијама, односно „случајним налазом, тужилац поступа на исти начин као и са материјалом добијеним наређеном мјером, а ово правило вриједи и за даљи ток поступка, дакле, и за извођење доказа на главном претресу.

Увидом у списе предмета Окружног суда Бања Лука број Кпп-23/06 утврђено је да се у предмету налази приједлог за одређивање посебних истражних радњи надзор и техничко снимање телекомуникација (мобилних телефона) – надзор и тајно праћење и техничко снимање лица и предмета Окружног тужиоца Бања Лука КТ-1089/05 од 20.2.2006. године, образложен на начин прописан одредбом члана

228. став 1. ЗКП-а, уз који је Окружни тужилац доставио наредбу о проширењу истраге на ново лице (Г. В.) од 20.2.2006. године и приједлог за проширење наредбе ЦЈБ Б. Л од 17.2.2006. године, упућен Окружном тужилаштву Бања Лука, у односу на оптуженог Г. В. Приједлогом од 24.2.2006. године тражено је проширење посебних истражних радњи, па је наредбом од 21.2.2006. и 24.2.2006. године Окружни суд Бања Лука је удовољио наведеним захтјевима тужиоца. Пошто су истражне радње на приједлог Окружног тужилаштва од 10.3.2006. године обустављене о томе је судија за претходни поступак Окружног суда Бања Лука дописом од 23.3.2006. године обавјестио оптуженог В.

На исти начин Окружни суд Бања Лука је поступио и у предмету Кпп-164/05, када је на образложени приједлог Окружног тужилаштва Бања Лука КТА-555/05 од 23.11.2005. године, донио наредбу дана 25.11.2005. године којом је наређено вршење посебних истражних радњи у односу на Б. М., као и наредбе од 23.12.2005. и 25.1.2006. године, којом се продужава вријеме трајања посебних истражних радњи у односу на Б. М., такође на образложене приједлоге Окружног тужиоца, као и у предметима у Кпп-5/06 у односу на оптужену Б. З., Кпп-4/06 у односу на С. М., Кпп-7/06 у односу на оптужену К. (Ц.) М., Кпп-11/07 у односу на оптужену С. Ш. и Кпп-167/05 у односу на оптуженог Д. Т.

Дакле, увидом у поменуте судске списе ово вијеће је утврдило да је у сваком конкретном случају наредба о одређивању посебних истражних радњи надвор и техничко снимање телекомуникација (мобилних телефона) и техничко снимање лица и предмета у односу на оптужене обухваћене тим наредбама донесена на образложен приједлог тужиоца, који су садржавали податке о лицима против којих се радње предузимају, основе сумње за кривично дјело за које се према Кривичном закону може изрећи казна затвора најмање три године или тежа казна, разлози за њихово предузимање, битне околности које захтјевају предузимање радње, навођење радње која се захтјева и начин њеног извођења, обим и трајање радње. Наредбе су достављане по правилима о личном достављању истога дана када су и донешене, подносиоцу приједлога за њихово одређивање - Тужилаштву и МУП РС ЦЈБ Б. Л. Дакле, сви телефонски разговори поменути у образложењу првостепене пресуде су резултат извршења законито донесених посебних истражних радњи и законитим предузимањем ових радњи.

Свједоци Т. А., М. М., Н. В. и Д. В. су на главном претресу потпуно измијенили своје исказе у односу на исказе дате пред овлашћеним службеним лицима (у даљем тексту: ОСЛ) МУП-а РС, док је свједок М. В. изјаву пред ОСЛ дјелимично измијенио на главном претресу. Као разлог за мијењање изјава, наводе да су били под утицајем опојне дроге, а нису били свјесни шта говоре и да им је инспектор пријетио, те да би дали све и све потписали само да изађу из МУП-а.

Цијенећи овакве, различите, исказе првостепени суд је правилно поступио када је као процесно вриједне, и у сагласности са другим provedеним доказима, прихватио њихове исказе дате у просторијама ЦЈБ Б. Л. на начин што су свједоци прије саслушања упозоравани на њихова права, након чега су дали и потписали

своје изјаве без примјене било какве силе или пријетње. Да би отклонио сваку дилему у том правцу првостепени суд је саслушао свједока Д. З., који је као службено лице ЦЈБ Б. Л. саслушавао свједоке Т. А., М. М. и Н. В. на напријед описани начин и наредио вјештачење психичког стања ових свједока и у вријеме давања исказа и код ЦЈБ Б. Л. и на главном претресу по вјештаку др. М. С. вјештаку психијатру и супспецијалисти судске медицине. Према исказу свједока Д. З. произилази да је он, у својству овлашћеног службеног лица ЦЈБ Б. Л. саслушавао горе наведене свједоке тако што их је више пута позивао, прије саслушања упозоравао на њихова права, након чега су свједоци давали изјаве и потписивали их без примјене било какве силе или пријетње. Према налазу и мишљењу вјештака др. М. С. неспорно је утврђено да су свједоци Т. А., М. В., Г. К., Д. В., М. М. и Н. В. потписали децидне и детаљне изјаве пред ОСЈ какве не би могле дати особе код којих су способности памћења и расуђивања у том тренутку биле видно оштећене. Нема елемената на основу којих би се њихово психичко стање у вријеме давања и потписивања њихових изјава, како пред ОСЈ тако и на главном претресу, у тој мјери било измјењено или оштећено да би њихова процесна способност била доведена у питање. Приликом давања овакавог налаза и мишљења вјештак је имао у виду и да се ради о овисницима, да су неки од њих били у кризи, као и да је вољни елемент саставни дио процесне способности. Овакав налаз и мишљење, као валидан и у сагласности са осталим provedеним доказима, у цјелости прихвата и овај суд.

Нема битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) ЗКП-а прекорачењем оптужбе, што посебно апострофира жалба браниоца оптужене С. Ш., када првостепени суд мијења чињенични опис оптужнице прилагођавајући га утврђеном чињеничном стању. Ово из разлога што оптужба није прекорачена ако се допуна или измјена описа дјела из оптужнице односи на небитне чињенице или на битне чињенице генусно истог али лакшег кривичног дјела од оног из оптужнице. Осим тога оптужба није прекорачена ако допуна или измјена описа дјела у пресуди, побројане на страни 23. пасус 2. образложења побијане пресуде, у односу на опис из оптужнице остане у оквиру обиљежја одређеног кривичног дјела (у конкретном предмету у оквиру кривичног дјела производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези става 1. КЗ РС), односно ако је измијењени опис дјела остао у границама суштине дјела описаног у оптужници.

Супротно становишту жалбе анализом побијане пресуде овај суд налази да је побијана пресуда јасна и разумљива и да образложење пресуде садржи разлоге у погледу одлучних чињеница с аспекта постојања кривичних дјела и кривичне одговорности оптужених, те да нема битних повреда одредаба кривичног поступка. Ради тога је неприхватљив приговор жалбе заснован на тврдњи да је пресуда захваћено битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) ЗКП-а, јер је неразумљива, противрјечна и заснована на доказима којима се не може заснивати пресуда.

На основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања и доказа изведених на главном претресу пред првостепеним судом утврђене су све чињенице од одлучног значаја за постојање кривичних дјела и кривичне одговорности оптужених, па нема мјеста ни жалбеном приговору да је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено.

Првостепени суд је пажљивом анализом изведених доказа, а нарочито исказа саслушаних свједока Т. А., Б. Т., М. М., Н. В., М. В., Г. К., Д. В., и Ј. В., доводећи их у везу са транскрипцијама телефонских разговора и СМС порукама, који су вођени и измјењивани између оптужених, осуђених А. Ш. и Г. Л., против којих је, пошто су признали кривњу, поступак раздвојен, свједока који су саслушани у овом предмету и других неидентификованих лица, дошао до закључка да су оптужени куповали и продавали супстанце које су проглашене опојним дрогама. Овакав закључак поткријељен је и записницима о претресу станова и других просторија, потврдама о привременом одузимању предмета, потврдама о предаји предмета, увидом у одузете предмета, као и налазом и мишљењем вјештака В. М., Т. Д. и др. М. С.

Наиме, свједок Т. А., у своме исказу дагом овлашћеном службеном лицу ЦЈБ Б. Л., наводи да је хероин свакодневно куповала са својим супругом од С. М., а неколико пута и од оптужене Б. З. по цијени од 25 КМ за „полутку,“ (пола грама хероина), свједок Б. Т., такође пред ОСЈ, наводи да је од оптужене Б. З. 15-ак пута купио по пола грама хероина по цијени од 25 КМ и да га је чак једанпут, када је од Б. купио пола грама хероина, затечен од стране ОСЈ којом приликом му је одузет хероин. Накнадним вјештачењем одузетог праха утврђено је да се ради о хероину. И остали свједоци наводе да су од оптужених или посредовањем од стране оптужених куповали опојну дрогу хероин. Тако свједок М. М. наводи да је неколико пута купила хероин од Б. З., свједок Н. В. да је неколико пута купио хероин од Б. В. посредством оптужене С. Ш., свједок М. В. да је од оптужене Б. З. купио 10-ак „полутки,“ свједок Г. К. да је хероин куповао од Г. Л. и Б. З., која би претходно звала телефоном А. Ш. да јој припреми хероин, уговарајући количину и цијену, а затим би колима свједока одлазили до Ш. и преузимали дрогу. Овај свједок такође наводи да је Б. возио око 3 мјесеца и да је узимала 10 до 30 грама дневно хероина, да је Б. понекад узимала вагу од оптуженог Б. М. и да је један пут видио да оптужени Б. М. и Б. З. заједно одлазе код Ш. И свједоци Д. В. и Ј. В. наводе да су хероин куповали од оптужене Б. З. Сви свједоци сагласно изказују да су претходно звали оптужене телефонима наводећи бројеве телефона, а радило се о телефонима оптужених који су прислушкивани на основу наредби о спровођењу посебних истражних радњи.

Додуше, свједоци Т. А., М. М., Н. В. и Д. В. су на главном претресу потпуно, а свједок М. В. дјелимично, измијенили своје исказа дате пред овлашћеним службеним лицима ЦЈБ Б. Л., правдајући измјене тиме да су били или под утицајем опојне дроге или да нису били шта говоре или да им је инспектор пријетио или да су били у апстиненцијаној кризи и да би дали и потписали све само да изађу из МУП-а.

О вриједносним и процесним значајима исказа свједока Т. А., М. В., Г. К., Д. В., М. М. и Н. В., датим овлашћеним службеним лицима ЦЈБ Б. Л. и на главном претресу, образложено је на страни 7. пасус 1. ове пресуде па се овдје то неће понављати.

Према потврди о привремено одузетим предметима од оптуженог Б. М. одузето је укупно 12 пакетића праха замотаног у алуминијске фолије, од оптуженог С. М. 7 пакетића праха замотаног на исти начин, од оптужене Б. З. прах смеђе боје и више предмета са траговима смеђе боје, а од оптуженог Д. Т. два узорка праха смеђе боје. Вјештачењем је утврђено да је код свих испитиваних узорака (осим 4 пакетића пронађених и одузетих од оптуженог Б. М.) присуство деацетилморфина (хероина) који се налази на листи наркотика. Нико од оптужених није имао чињеничних приговора на ове доказе и налаз и мишљење вјештака.

Када је у питању исказ оптуженог Д. Т., који је дао у својству свједока на главном претресу, те исказе свједока Д. Ђ. и С. С., који су потврдили исказ овог оптуженог, и овај суд их, као и првостепени суд, прихвата као неувјерљиве, крајње пристрасне и у супротности са другим изведеним доказима. Разлоге који су одредјелили суд да закључи да се у радњама оптуженог Д. Т. стичу сви елементи кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 1. КЗ РС у цјелости прихвата и овај суд.

У конкретном случају за све разговоре који су били предмет доказивања у првостепеном поступку може се дати општа назнака да су углавном неповезани, да је јако тешко слиједити нит разговора и утврдити на шта је разговор усмјерен. Прије свега сасвим је јасно да ни изблиза нису обухваћени сви разговори између прислушкиваних лица. За претпоставити је да су се многи разговори, ако не и сви најважнији, обављали непосредно, а не преко телефона, јер из неких разговора произилази свјест њихових учесника да су предмет прислушкивања. Друго, сасвим је могуће, да су постојали и други телефонски бројеви који нису обухваћени наредбама о чему свједоче чињенице да су неки од оптужених користили више мобилних и фиксних телефона. Треће, нема гаранције да су праћењем, било због техничких или других разлога, обухваћени сви разговори са прислушкиваних телефона у датом временском периоду. И на крају, а као изузетно важно, већ на први поглед је јасно да су разговори вођени прикривеним језиком. Изузетно ријетко је употребљавана недвосмислена терминологија („дрога“, „кокаин“, „хероин“, „марихуана“ и др.), а много чешће жаргони („полутка“, „лутка“, „фазон“).

Према садржају разговора, који су анализирани од стране првостепеног суда, а коју анализу и њене закључке прихвата и овај суд, скоро никако се, на изричит начин, не помињу опојне супстанце, углавном се употребљавају жаргони, односно наркомански језик, који упућује са великом вјероватноћом да им је предмет трговина опојним дрогама. Највише разговора који су евидентирани надзором мобилних телефона оптужених обавио је оптужени Б. М. (111 разговора и 11 СМС

порука), затим оптужена Б. З. (69 разговора и 67 порука), оптужени В., С. М. и С. Ш. по 27, те Т. 22 и К. М. 16 разговора.

На основу преслушаних разговора и увида у СМС поруке и на основу израза – жаргона употребљених у разговорима као „полутка“ (пола грама хероина), „лутка“ (грам хероина), „фазон“ (хероин), „умиксати“ (измјешати, помијешати), „муштерија“ (купац дроге – овисник) и сл., првостепени суд правилно закључује, а што у потпуности прихвата и овај суд, да се ради о разговорима ради неовлашћеног нуђења на продају и продаје, као и куповине опојне дроге хероина ради даље продаје, држања и преношења, те посредовања у продаји или куповини, при чему је ово дјело извршено од стране више лица укључених и на активној страни (продаја и нуђење на продају) и на пасивној страни (куповина ради продаје, држање или преношење, посредовање у продаји и куповини). На овај начин правилно је утврђен и правни опис и правна квалификација кривичног дјела за које су оптужени Г. В., Б. М., Б. З., С. М., К. (Ц.) М. и С. Ш. оглашени кривим. Такође је правилно утврђено да је оптужени Д. Т. починио кривично дјело за које је оглашен кривим побијаном пресудом.

Проведеним доказима првостепени суд је правилно утврдио све одлучне чињенице, разјаснивши све битне околности од значаја за правилно пресуђење овог предмета, а посебно за правну оцјену дјела, па супротна тврђења жалби бранилаца оптужених нису основана. Према томе чињенична и правна основа првостепене пресуде у свему је правилна, а првостепена пресуда даје детаљне разлоге правне оцјене радњи оптужених, дајући за то ваљане разлоге. Дакле, чињенично стање је и потпуно и правилно утврђено, нема битних повреда одредаба кривичног поступка, ни повреда кривичног закона, па се другачије становиште жалби не може прихватити.

Испитујући одлуку о казни у вези са жалбама овај суд налази да је првостепени суд правилно утврдио све околности од значаја за утврђивање појединачних казни оптуженима, узимајући за полазиште околности прописане одредбом члана 37. Кривичног закона Републике Српске. Исто тако првостепени суд је у погледу личности оптужених правилно идентификовао околности које иду у прилог оптуженима. Међутим, имајући у виду олакшавајуће и особито олакшавајуће околности које се стичу код неких оптужених, овај суд сматра да ће се и мањим затворским казнама постићи сврха кажњавања и у погледу специјалне а и у погледу генералне превенције. Првостепени суд није адекватно вредновао све олакшавајуће околности које је утврдио на страни оптужених, док је по мишљењу овог суда, прецијенио тежину отежавајућих околности на које се позива у образложењу пресуде, па су изречене казне престоге. Стога овај суд оцјењује да ће изречена казна у трајању од по 4 (четири) године затвора оптуженим Г. В. и Б. М., по 3 (три) године затвора Б. З. и С. М., те 1 (једна) година затвора Д. Т., односно казне у оквиру законом прописаних казни, представљати довољну и потребну мјеру казне за остварење опште и појединачне сврхе кажњавања из члана 28. Кривичног закона РС у свим њеним сегментима.

Налазећи околности да је неосуђивана, да се не води други кривични поступак, да је без запослења и лошег имовног стања код оптужене К. (Ц.) М., а околности да је неосуђивана, без запослења, лошег имовног стања и удовица код оптужене С. Ш., као особите олакшавајуће околности које оправдавају изрицање казне затвора испод граница прописаним законом, овај суд је примјеном члана 38. тачка 2. и члана 39. став 1. тачка 3. ЗКП-а њима ублажио казне затвора тако што им је изрекао казне затвора од по 2 (двје) године, сматрајући да ће се и оваквим, ублаженим, казнама постићи сврха кажњавања и у погледу генералне и у погледу специјалне превенције.

Ради изнесног овај суд је дјелимично уважио жалбе оптуженог Г. В., бранилаца оптужених и мајке оптужених Б.1 и С. М. и преиначио првостепену пресуду у смислу одредбе члана 320. став 1. ЗКП-а, у одлуци о казни, на начин описан у изреци ове пресуде, док је у преосталом дијелу првостепена пресуда остала неизмјењена.

Разматрајући жалбу Р. М. у односу на оптужену К. (Ц.) М. вијеће је ову жалбу одбацило као недозвољену јер је поднесена од лица које није овлаштено за подношење жалбе. Ово из разлога што према члану 299. став 2. ЗКП-а у корист оптуженог жалбу могу изјавити законски заступник, брачни или ванбрачни друг, родитељ или дијете и усвојилац, односно усвојеник. Како Р. М. нема ни једно од побројаних својстава жалба је, као недопуштена, одбачена, а на основу члана 318. ЗКП-а.

Записничар,

Сандра Ђукић

Предсједник вијећа,

мр Вељко Икановић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић